

Guia Docent de l'assignatura

Any 2026 - 2027

ATENCIÓ D'INFERMERIA A LA PERSONA AMB PROBLEMES ONCOLÒGICS

Codi: 106156

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OT	4	Anyal

Contacte	Ús dels idiomes
<u>Responsable:</u> Serra López, Jorgina JserraL@santpau.cat	Grup 1 : Català

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials però és recomanable previ a cursar aquesta assignatura, haver assolit les competències de les assignatures : "Cures Infermeres a l'adult" i "Cures Infermeres al nen i a l'adolescent".

Contextualització i objectius

Aquesta assignatura és optativa, pertany a l'itinerari Cures Infermeres específiques en l'àmbit de l'oncologia i està planificada al setè semestre del Grau d'Infermeria.

El càncer és un problema de salut present en totes les societats i conegut des de l'antiguitat. En l'actualitat és una de les primeres causes de mort a nivell mundial i en augmentar la supervivència, s'ha convertit en una malaltia crònica que precisa d'un abordatge multidisciplinari, requerint d'una atenció especialitzada.

El desenvolupament de la infermeria ha permès donar resposta a les situacions complexes derivades del càncer, tant del pacient com de la família.

La finalitat d'aquesta assignatura és que l'estudiant amplii coneixements i profunditzi en la malaltia oncològica en les diferents etapes del cicle vital, a fi i efecte de poder oferir cures infermeres de manera holística i de qualitat.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

1. Descriure les característiques del pacient oncològic i les seves necessitats, en les diferents etapes del cicle vital.
2. Identificar el procés oncològic que li permeti desenvolupar les competències específiques en les diferents fases de la malaltia.
3. Adquirir habilitats i actituds per tal d'entendre i gestionar els aspectes psicològics tant del pacient com de la família.
4. Conèixer els elements que afavoreixen o contribueixen a desenvolupar qualitat de vida en la persona que pateix aquesta malaltia en el seu context social, cultural, familiar i individual.

Competències i resultats d'aprenentatge

Competència	Resultats d'aprenentatge
ESPECÍFIQUES	
E01. Prestar una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones que s'atenen, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen en les normes legals i deontològiques aplicables.	E01.23. Descriure intervencions orientades a la readaptació de la vida diària mitjançant recursos de proximitat i recolzament.
E02. Planificar i prestar cures d'infermeria adreçades a les persones, família o grups, enfocades als resultats en salut, avaluant llur impacte mitjançant guies de pràctica clínica i assistencial, que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.	E02. 01. Identificar les guies de pràctica clínica i assistencials relacionades amb l'atenció a les demandes de salut de les persones durant tot el cicle vital i en les alteracions que es puguin presentar.
E05. Dissenyar sistemes de cures adreçades a les persones, família o grups, avaluant llur impacte i establint les modificacions oportunes.	E05.05. Dissenyar cures infermeres emprant els instruments adequats a la situació de la persona al llarg de tot el seu cicle vital posant atenció a la normativa vigent, la millor evidència existent i els estàndards de qualitat i seguretat. E05.06. Aplicar els coneixements sobre la fisiopatologia i els condicionants de la salut en les cures infermeres.
E08. Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la forma en que viuen el seu procés de salut - malaltia.	E08.07. Respectar el dret de participació en el conjunt de presa de decisions de les persones en les seves pròpies cures, d'acord amb la forma en la que viuen el seu procés de salut.
GENERALS / BÀSIQUES	
G01. Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.	G01.03. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per a desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
G03. Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.	G03.03. Analitzar les dificultats, els prejudicis i les discriminacions, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

G04. Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.

G04.07. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.

B05. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Contingut

MÒDUL 1. Aspectes generals onco-hematològics

Tema 1 Introducció a l'Oncologia.

Tema 2. Models de progressió tumoral.

Tema 3. Tumors més prevalents: Síntomes i signes guia. Història natural.

Tema 4. Mètodes de diagnòstic. Marcadors tumorals.

Tema 5. Classificació dels tumors. Estadificació.

Tema 6. Principis generals del tractament oncològic.

Tema 7. Principis del tractament sistèmic del càncer. Quimioteràpia i hormonoteràpia.

Tema 8. Teràpia dirigida a diana.

Tema 9. Immunoteràpia

Tema 10. Complicacions del tractament sistèmic del càncer. Tema 11. Síntomes generals neoplàsia-dolor.

Tema 12. Introducció a les hematopaties malignes.

Tema 13. Transplantament de progenitors hematopoètics i maneig específic del pacient hematològic.

MÒDUL 2. Cures Infermeres

Atenció d'infermeria oncològica a l'adult

1. Problemes d'infermeria més freqüents segons l'etapa del decurs de la malaltia.
2. Problemes interdisciplinaris.
3. Supervivència i qualitat de vida.

Atenció d'infermeria oncològica al nen i a l'adolescent

1. El càncer infantil, una malaltia familiar.
2. Problemes d'infermeria més freqüents segons l'edat i l'etapa dels decurs de la malaltia.
3. Problemes interdisciplinaris.

Metodologia

El plantejament metodològic de l'assignatura parteix de considerar que el protagonista en el procés d'ensenyament – aprenentatge és l'estudiant. L'alumnat ha de ser actiu i autònom en tot el procés i el professorat li ha de donar suport aportant la informació i els recursos necessaris per a que es doni l'aprenentatge.

L'assignatura és presencial amb assistència no obligatòria.

Activitats dirigides:

L'assignatura disposa d'un únic grup de teoria. El desenvolupament teòric del tema es compagina amb activitats a l'aula, de caire més pràctic (individuals i/o en grup), per tal de consolidar els continguts teòrics i assolir les competències de l'assignatura.

Activitats supervisades:

L'estudiant realitza activitats vinculades amb el temari, basades en l'anàlisi de l'evidència científica i en la resolució de casos, de forma individual i/o en grup reduït. Pel desenvolupament de les activitats es proposa un guió orientatiu a l'inici de l'assignatura i es realitza un seguiment tutoritzat.

La presentació de les activitats haurà de seguir la normativa de presentació de treballs de l'EUI. S'entregaran en format electrònic a través de l'aula virtual, i els estudiants en faran una presentació oral.

Activitats formatives¹

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
. Teoria (TE)	45	1,80	E01.23, E02.01, E05.05, E08.07, G01.03, G03.03, G04.07, B05
Tipus: Supervisades			
. Tutoria	1	0,04	E01.23, E02.01, E05.05, E08.07, G01.03, G03.03, G04.07, B05
Tipus: Autònomes			
. Estudio Personal . Consultes bibliogràfiques	90	3.60	E01.23, E02.01, E05.05, E08.07, G01.03, G03.03, G04.07, B05

Avaluació

Els estudiants disposen d'una única convocatòria per curs acadèmic per a superar l'assignatura.

¹ El professorat destinarà aproximadament uns 15 minuts un cop finalitzada l'assignatura a permetre que els seus estudiants puguin respondre les enquestes de valoració sobre l'actuació docent i l'assignatura.

Avaluació continuada

L'objectiu és verificar l'evolució i el procés de l'aprenentatge de l'estudiant.

Instruments d'avaluació:

- **Diferents activitats individuals a l'aula o en grup reduït.** La seva avaluació es realitza segons la complexitat de l'exercici, de manera numèrica (1-10) en les proves tipus test o bé, qualitativa (apte/no apte) en les activitats d'anàlisi/reflexió. Es presentaran en format informe escrit a través de l'aula virtual i presentació oral.
- **Anàlisi reflexiva individual**, proposada pel professorat, relacionada amb el contingut dels mòduls de l'assignatura.
- **Prova escrita:** Es realitza al finalitzar l'assignatura amb preguntes tipus test.

En les proves tipus test, les respostes errònies resten segons la següent fórmula:

$x = \text{encert} - (\text{errors} / n-1)$, sent n el número d'opcions de resposta.

La qualificació de l'assignatura ve donada per la suma de les ponderacions obtingudes a cada prova a partir d'una puntuació mínima de 5 sobre 10 en cadascuna d'elles.

Nota final: 25% informes de les activitats a l'aula + 25% anàlisi reflexiva + 50% de la prova escrita.

Una vegada superada l'assignatura, aquesta no pot ser objecte de nova avaluació.

Es realitzarà retroacció del resultats de les proves d'avaluació a través de l'aula i de tutories si s'escau.
La rúbrica d'avaluació del treball està disponible a l'aula virtual.

Qualificació

- 0 a 4,9: Suspens
- 5,0 a 6,9: Aprovat
- 7,0 a 8,9: Notable
- 9,0 a 10: Excel·lent (en el cas que l'estudiant hagi obtingut una nota igual o superior a 9 podrà optar, a criteri del professor/a, a una matrícula d'honor).

Avaluació única

1. En aquesta assignatura no hi ha cap tasca programada per a fer de manera grupal.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada que apareix en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
3. L'avaluació única consistirà en:
 - Prova 1 que consistirà en una **prova escrita** i pondera un **50%**

- Prova 2 que consistirà en una **entrega d'un treball** i pondera un **25%**
- Prova 3 que consistirà en una **entrega d'un anàlisi reflexiu** i pondera un **25%**

Activitat de recuperació

1. Es determina una única data per a l'activitat de recuperació per a tots els estudiants estiguin o no acompanyats a avaluació única.
2. Es proposa una activitat de recuperació als estudiants que hagin estat avaluats prèviament per un conjunt d'activitats el pes mínim dels quals equivalgui a 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura i que hagin obtingut una nota final inferior a 5 i superior a 3,5.
3. Aquesta prova consistirà en una activitat avaluativa de la/les prova/es recuperables no superades.
4. Les proves de recuperació seran determinades pel professorat.
5. El professorat pot excloure del procés de recuperació aquelles activitats que, per la seva naturalesa, consideri que no són recuperables.
6. En el cas que l'estudiant superi la prova de recuperació corresponent a la part suspesa, la nota màxima d'aquesta serà un 5.
7. La nota de la recuperació substituirà la nota obtinguda originalment i es recalculerà la nota ponderada final.
8. Un cop superada l'assignatura, aquesta no podrà ser objecte de nova avaluació.

No evaluable

Es considera que l'assignatura serà no evaluable en el moment que es compleix una d'aquestes circumstàncies :

1. No haver entregat cap de les activitats d'avaluació contínua previstes en la guia docent.
2. No haver assistit a cap de les sessions pràctiques o obligatòries, quan aquestes siguin necessàries per avaluar competències específiques i així s'indiqui a la guia docent.
3. No haver-se presentat a la prova final (examen, prova escrita o oral, defensa de treball, etc.), si aquesta representa un percentatge essencial de la qualificació.
4. No haver completat el mínim exigint de participació en activitats formatives (per exemple, seminaris, presentacions, fòrums, etc.), quan aquestes formen part de l'avaluació.
5. No haver lliurat el treball final o projecte obligatori, si aquest constitueix una evidència central de l'aprenentatge de l'assignatura.

Revisió de la nota final

Una vegada publicada la nota final, l'estudiant pot sol·licitar la revisió de la prova final en el període establert. No s'accepten sol·licituds de revisió en dates fora d'aquest període.

Procediment en cas de còpia / plagi

1. La **còpia o plagi** en qualsevol tipus d'activitat d'avaluació constitueixen un delicte, i es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'assignatura perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0).
2. Si durant la realització d'un treball individual a classe, el/la professor/a considera que un estudiant està

intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació, i per tant, tindrà suspesa l'assignatura.

- Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduïx tot o una part significativa del treball d'un/a mateix/a, d'un altre company o companya.
- Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor o autora sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital.

L'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA)

L'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) queda regulat segons el tipus de treball a realitzar:

- En el cas que el treball tingui com a objectiu una reflexió personal i l'aprenentatge significatiu de l'estudiant, **l'ús de tecnologies d'IA és prohibit** en qualsevol de les seves fases de realització. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA (per exemple, resums, traduccions, redacció de textos o creació d'imatges) serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, així com sancions majors en casos de gravetat.
- En altres treballs, **es permet l'ús restringit de tecnologies d'IA** exclusivament en aquelles tasques de suport, com ara la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos, les traduccions, i altres situacions específiques que s'indiquin. En aquests casos, l'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, així com sancions majors en casos de gravetat.

En qualsevol cas, en la descripció de cada treball el professor responsable indicarà de manera clara **si s'aplica l'ús prohibit o l'ús restringit d'IA**.

Aspectes de l'avaluació relacionats amb valors i actituds

- El/la professor/a podrà disminuir, entre 1 i 2 punts la nota de l'assignatura quan de manera reiterada, l'estudiant no respecti les indicacions del comportament en l'aula i/o pertorbi el funcionament normal de la mateixa.
- "No es tolerarà cap falta de respecte a les companyes, als companys o al professorat. Tampoc es toleraran actituds homòfobes, sexistes o racistes. Qualsevol estudiant en què es detectin alguna de les actituds anteriorment descrites, se'l qualificarà de suspès a l'assignatura."

Aspectes formals de treballs escrits

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació.

Altres consideracions

1. Totes les proves avaluatives estaran publicades en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada.
3. L'alumnat que repeteix l'assignatura pot sol·licitar al començament de curs realitzar només una avaluació de síntesi final (article 117, pàgina 46 de la Normativa acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona (Aprovada per acord del Consell de Govern de 7 de juliol de 2022, i modificada per acord de Consell de Govern d'1 de febrer de 2023)).

Els estudiants en segona o més matrícula que s'hagin presentat a totes les proves d'avaluació el curs anterior, poden optar a avaluar-se amb una única activitat d'avaluació de síntesi. Aquesta activitat consistirà en un examen en finalitzar l'assignatura coincidint amb l'examen escrit de l'assignatura. Els estudiants en segona o més matrícula que vulguin optar a l'examen de síntesi ho han de comunicar per escrit al professorat responsable de l'assignatura dues setmanes abans de la data publicada.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita	50%	2	0,08	E01.23, E05.05, G01.03, G03.03, G04.07
Treball escrit	25%			E01.23, E02.01, E05.05, E08.07, G01.03, G03.03, G04.07, B05
Entrega informes (Anàlisi reflexiva)	25%			E01.23, E02.01, E05.05, E08.07, G01.03, G03.03, G04.07, B05

Bibliografia

Llibres:

Manual SEOM de Cuidados Continuos

Sociedad española de Oncología Médica. Sección de Cuidados Continuos.

3ª Edició. 2019. Disponible en:

<http://www.seom.org/en/publicaciones/publicaciones-seom/cuidados-continuos>

Manual para Padres de Niños Oncológicos.

Fernández M.

Fundación Niño y Cáncer. Santiago 2010. Disponible en: <http://www.ninoycancer.cl/>

Guía de Práctica Clínica para el manejo del dolor en niños con cáncer.

Cris contra el cáncer y Unidad de Investigación en Cuidados de Salud (Investén-isciii).

Edició 1. 12 de Julio de 2013. Disponible en: <http://www.isfie.org/documentos/gpc.pdf>

Enllaços:

Sociedad Española de Enfermería Oncológica <https://seeo.org/>

Sociedad Española de Oncología Médica <https://seom.org/>

Las cifras del càncer en España 2023

https://seom.org/images/Las_cifras_del_Cancer_en_Espana_2023.pdf

Programari

- Moodle